

Spolupráca a komunikácia s profesionálmi iných metód starostlivosti o deti so špeciálnymi potrebami

Jedným z cieľov projektu bolo pre nás mapovanie lokálneho teritória v oblasti starostlivosti o ľudí so špeciálnymi potrebami, nadviazanie komunikácie a spolupráce s inštitúciami a profesionálmi pracujúcimi s inými metódami. Jednou z plánovaných aktivít bola aj Konferencia zameraná na prezentáciu rôznych somatických metód smerom k širšej verejnosti.

Toto sa ukázalo ako veľmi ambiciózny plán a najmä v priebehu projektu sme pod vplyvom evaluácie jeho napredovania prehodnotili priority a následnosť jednotlivých aktivít.

Body-Mind Centering je somatický prístup, v ktorom je vlastná skúsenosť pri práci so svojím telom nenahraditeľnou súčasťou procesu učenia sa. Účastníci aktivít často zdieľajú svoje zážitky a vnemy, pre ktoré však nie je ľahké nájsť objektívne a jednotné vyjadrenia. Je to veľmi zaujímavý fenomén somatickej práce, ale tiež predstavuje určité úskalie pri hľadaní „profesného slovníka“ a komunikácii s profesionálmi iných disciplín. Toto bolo jednou z ťažiskových tém diskusií v rámci projektu – hľadanie verbálneho vyjadrenia a opisu toho, čo sa v rámci stretnutí s klientami odohráva. Na tomto mieste to spomíname preto, že je to podstatnou súčasťou komunikácie a spolupráce s inými profesionálmi a tiež dôkazom, že verbálne vyjadrenie nasleduje skúsenosť a nie naopak. Práve v tomto procese sme si uvedomili, že ešte ako profesná komunita v lokálnej situácii nie sme pripravení otvoriť priestor pre prezentáciu rôznych somatických disciplín. Naopak sme pripravili interné podujatie, v rámci ktorého odznali prezentácie členov lokálneho tímu a bolo zamerané na posilnenie prezentačných kvalít, ponúkalo priestor na diskusiu o rôznych otázkach, ktoré sa v tejto novovznikajúcej profesii vynárajú.

Spolupráca s inými profesionálmi prebiehala v rámci projektu rôznymi formami:

- Niekoľkí členovia lokálneho tímu projektu SPARKS sú zároveň profesionálmi pracujúcimi v iných oblastiach starostlivosti o deti so špeciálnymi potrebami (zdravotná sestra, špeciálni pedagógovia, laktáčne poradkyne), čo výrazne prispelo k mapovaniu lokálnej situácie a otázok, ktoré zdieľame s ostatnými profesionálmi v tejto oblasti.
- Na Medzinárodnom tvorivom stretnutí (január 2014) sa zúčastnili ďalší profesionáli pracujúci v oblasti zdravotníctva, rannej starostlivosti, špeciálneho vzdelávania, osteopatie – traja z nich sa následne rozhodli absolvovať 40-hodinový vzdelávací kurz BabySoma, vytvorený Babyfitom, zameraný na porozumenie procesu vývinu pohybu v súvislosti s psychomotorickým vývinom dieťaťa formou somatického pohybového vzdelávania. Toto považujeme za unikátnu príležitosť na zdieľanie princípov našej práce a filozofie prístupu k deťom a rovnako priestor pre vzájomnú profesnú diskusiu a inšpiráciu, ktorá presahuje časový rámec kurzu a pokračuje aj naďalej.
- Po reflexii rôznych aktivít projektu na lokálnej i medzinárodnej úrovni sme sa rozhodli upraviť koncepciu vzdelávacieho programu BabySoma a rozdeliť ho na moduly – základný modul ako všeobecnú prípravu a potom aplikačné moduly zamerané na prácu s jednotlivými vekovými kategóriami detí. Toto nám pomohlo otvoriť základný modul pre záujemcov z radov profesionálov, či rodičov detí so špeciálnymi potrebami, ktorí možno neplánujú organizovať skupinové pohybové aktivity, ale viac sa zaujímajú o porozumenie vývinového procesu

prostredníctvom vlastnej pohybovej skúsenosti. V takejto štruktúre sme uskutočnili už 3 cykly základného modulu a 2 cykly nadstavbových modulo s veľmi dobrými ohlasmi a výsledkami.

- Priama spolupráca s inými profesionálmi počas individuálnej terapie s klientom – Anka Sedlačková už vyše roka úzko spolupracuje s osteopatom Danielom Rosenfeldsom (USA / Rakúsko) nielen na báze konzultácií ale aj pri priamej práci s klientami (kedy pracujú dvaja počas stretnutia s klientom a jeho rodinou). Výsledky a skúsenosti tejto spolupráce boli prezentované lokálnej odbornej BMC komunite počas workshopu zameraného na použitie dotyku a prácu s rodičom (jún 2015). Angelika Kováčová bola prizvaná k spolupráci so vzdelávacou organizáciou K-centrum (zameranou na podporu vývinu detí so špeciálnymi potrebami), kde od septembra 2014 pravidelne spolupracuje pri stretnutiach s klientami a zároveň poskytuje poradenstvo v oblasti pohybového vývinu.
- Spoluprácu s inštitúciami sme rozvíjali aj cez naše pôsobenie v súkromnej materskej škole Veselý úľ, ktorá integruje aj deti so špeciálnymi potrebami. Angelika Kováčová, Marta Ollé, Roman Javilák a Iveta Prieložná (ktorá je zároveň aj pedagógom v tejto škôlke) pravidelne pracovali s deťmi v rámci skupinových aktivít. Metodológia a ukážky tejto práce boli prezentované našim zahraničným partnerom v rámci mobility SPARKS projektu v januári 2014.
- Ako priame pokračovanie SPARKS projektu pripravujeme koncepciu pravidelných stretnutí s profesionálmi v iných oblastiach starostlivosti, ktoré budú zamerané na diskusie a zdieľanie našich postojov a skúseností v otázkach, s ktorými sa pri našej práci stretávame. Problematika podpory, vzdelávania a starostlivosti o deti so špeciálnymi potrebami je veľmi komplexná a sme presvedčení, že práve prostredníctvom BMC prístupu, ktorý je svojou podstatou celostný a integrujúci, prispejeme k otvoreniu priestoru na zdieľanie a výmenu medzi profesionálmi pracujúcimi v tejto oblasti. V budúcnosti plánujeme uskutočniť aj konferenciu zameranú na prezentáciu rôznych somatických disciplín pôsobiach na Slovensku, ale v tejto fáze nášho pôsobenia sme to ešte považovali za predčasné. Oveľa väčší zmysel dávali podujatia zamerané na posilnenie profesionálnych kompetencií v rámci lokálnej BMC komunity, čo nám následne pomáha vstúpiť do dialógu s profesionálmi v iných oblastiach starostlivosti.
- Naša práca je orientovaná na klienta a jeho rodinu a tým sa stáva výrazne individuálnou. To sa nám ukázalo aj ako hlavným nástrojom pri komunikácii so širšou profesionálnou komunitou – namiesto informovania a komunikácie prostredníctvom písaných materiálov zasahujúcim početnú odbornú verejnosť sme volili priamu spoluprácu s konkrétnymi profesionálmi, ktorí prejavili záujem a využili ponúkanú skúsenosť na zoznámenie sa s potenciálom našej práce. Sme presvedčení, že takýto základ sa postupne rozvinie do užšej spolupráce aj s ďalšími inštitúciami a prispeje k širšiemu využitiu výsledkov SPARKS projektu v priestore starostlivosti o ľudí so špeciálnymi potrebami na Slovensku.

Produkty:

Oblasť práce s rodinami

- Modely individuálnej práce s klientom a jeho rodinou
- Spôsoby zaznamenávania sedení / správa zo sedenia
- Komunikácia s ďalšími profesionálmi, pracujúcimi s jedným klientom smerujúca k snahe o prepojenie a zvýšenie celostného účinku v rámci starostlivosti
- Možnosti zdieľania a priamej spolupráce viacerých terapeutov pracujúcich s jedným klientom
- Podporný program práce s rodinami zahŕňajúci:
 - o individuálnu prácu s dieťaťom
 - o skupinovú prácu s dieťaťom – stretnutia pre rodiny s deťmi so špeciálnymi potrebami
 - o skúsenostné učenie pre rodiča v rámci individuálnej aj skupinovej práce
 - o ďalšie vzdelávanie rodičov – účasť na vzdelávacom programe BabySoma
 - o spolupráca s našimi zahraničnými partnermi SPARKS projektu – účasť rodín na medzinárodných stretnutiach projektu zahŕňajúca priamu prácu zahraničného pedagóga s dieťaťom, ale aj podporu a možnosť dialógu s medzinárodnou komunitou

Oblasť posilnenia profesionálnych kompetencií v oblasti BMC

- IDME profesia – diskusia smerujúca k etablovaní IDME ako profesie
- Rôzne prístupy a príklady individuálnej práce s klientom – komunikácia s dieťaťom, rodičom, štruktúra priamej práce (rôzne postupy), etické otázky, zaznamenávanie sedenia, kontinuita spolupráce, pomenovanie a zaznamenávanie výsledkov
- Rôzne pedagogické prístupy pri práci so skupinou – workshopy pre profesionálov aj širšiu verejnosť (modely)
- Video záznamy práce s klientom – databáza rôznych situácií a tém, ktorá môže slúžiť na podporu profesionálnych zručností, hľadanie inšpirácie pri práci s určitou vývinovou témou, pedagogické účely a pod.
- Formulácia „profesijného jazyka“ – diskusia o pojme „špeciálne potreby“, ktorý má rôzny význam a relevantnosť v rôznych krajinách (analýza pre každú krajinu)

- Diskusia o rôznych aspektoch oblasti starostlivosti o ľudí so špeciálnymi potrebami v jednotlivých partnerských krajinách (napr. dostupnosť rannej starostlivosti, vzdelávacie inštitúcie – integrácia / segregácia, rehabilitácia, kvalita života celej rodiny, samostatné fungovanie dospelých ľudí so špeciálnymi potrebami)
- Profil profesionála pri práci v oblasti špeciálnych potrieb (hranica medzi osobným a profesionálnym, etika, emócie, supervízia, podpora)

Area of cooperation with other professionals and institutions

- Database of local institutions, professionals, clients and their families, BMC professionals, interested wider public
- Model of cooperation of BMC professional (Anka Sedlackova) with osteopath Daniel Rosenfelds – working in two with one client and his family
- Model of cooperation of BMC professional (Angelika Kovacova) within Kcentre (Centre for development support) – working in two (with Zuzana Rajcaniova, head of the Centre) with one client, working with clients separately and than sharing the experiences
- Model of cooperation of BMC professionals (Iveta Prielozna, Marta Olle, Roman Javilak, Angelika Kovacova) in the context of Kindergarten integrated children with special needs – group activities with children, individual sessions
- Close dialogue with some professionals working in the field of care of people with special needs – they took part in activity of the project followed by participation in educational course BabySoma developed by Babyfit
- Invitation to participate on the concept of early intervention program in Slovakia
- BMC workshop for people working with children with special needs lead by Anka Sedlackova in Brno, Czech republic followed by organization of the whole BabySoma course in Brno, Czech republic